

1V Opiniepanel Rapport

30 juli 2018
Auteur: Lisette van Vliet

Onderzoek: We worden 100 jaar

Samenvatting

100 jaar worden? Liever niet

We worden steeds ouder en ook vaker 100 jaar oud. Slechts een kwart (25%) van de mensen vindt het een fijn vooruitzicht om 100 jaar te worden, blijkt uit een peiling van EenVandaag. Deelnemers zijn vooral bang voor geestelijke aftakeling (63%). Iemand schrijft: *'Als je bovenkamer het begeeft dan is doorleven wat mij betreft zinloos.'* Ook lichamelijke aftakeling en eenzaamheid op latere leeftijd zijn aspecten waar mensen bang voor zijn.

Als mensen op hun 100e mentaal en lichamelijk nog redelijk in orde zijn, dan zou tweederde wél 100 jaar willen worden. Slechts een kwart (26%) van de ondervraagden stelt dat hun sociale netwerk groot genoeg is om op latere leeftijd niet te vereenzamen. En slechts 18% denkt dat hun sociale dan wel familienetwerk groot genoeg is om later mantelzorg te ontvangen.

Bij kind in huis?

Gaan we dan naar een model waarbij ouders bij hun kinderen intrekken? Vier op de tien kinderen die EenVandaag ondervroeg zouden, mochten hun ouders hulpbehoevender worden, overwegen ze in huis (dan wel bijgebouw) te nemen. En ook 46% van de deelnemers met kinderen, stellen te willen overwegen bij hun kind(eren) in te trekken. De grens is wel heel duidelijk: ouders willen geen lichamelijke zorg van hun kinderen en kinderen zien het ook niet als hun taak om lichamelijke zorg te geven. *'24 uren-verzorging vind ik geen taak van de kinderen, wel boodschappen doen, uitstapjes maken en licht huishoudelijk werk,'* aldus een deelnemer.

Aanleunwoning beste woonvorm

Toch zijn er andere woonvormen die ouderen meer zien zitten dan intrekken bij hun kind. EenVandaag legde diverse woonvormen voor, waarbij deelnemers konden aangeven of ze zichzelf daar zouden zien wonen als ze ouder en hulpbehoevender worden. Wonen in een aanleunwoning blijkt het meest populair (91%), gevolgd door een woongemeenschap met bekenden (69%).

Op maandag 30 juli worden deze resultaten gepresenteerd in EenVandaag.

Levensverwachting

We denken dat we oud worden

Hoe oud denk je te worden?

9% van de deelnemers denkt minimaal 100 jaar te worden.

Driekwart (74%) van de mannen denkt 80 jaar of ouder te worden.

Tweederde (64%) van de vrouwen denkt 83 jaar of ouder te worden.

De gemiddelde levensverwachting (CBS, 2017) is 81,73. Voor mannen is het 80,06 en de gemiddelde levensverwachting voor vrouwen ligt op 83,32. Deelnemers aan het onderzoek schatten hun eigen levensverwachting dus stukken hoger in.

Vind jij het een fijn vooruitzicht om 100 jaar te worden?

Ja: 25%

Nee: 43%

Weet niet: 32%

Iedereen die ouder wordt krijgt natuurlijk gebreken, maar stel dat je lichamelijk en geestelijk nog redelijk goede doen bent voor een 100-jarige: zou je dan 100 jaar willen worden?

Ja, dat denk ik wel: 67%

Nee, dat denk ik niet: 26%

Weet niet / geen mening: 7%

De volgende vraag is alleen gesteld aan deelnemers van 45 jaar en ouder, N = 22.565

'Ik maak me zorgen over hoe ik mijn eerste levensbehoeften zou moeten betalen als ik 100 jaar wordt'

Eens: 40%

Oneens: 48%

Weet niet / geen mening: 12%

Het leven op je 100e

Angst voor geestelijke aftakeling

Als je denkt aan 100 jaar worden: wat is dan je grootste angst?

Top-3:

1. Geestelijk niet meer in orde zijn (63%)

2. Lichamelijk niet meer in orde zijn (47%)

2. Zelfstandigheid verliezen (47%)

3. Eenzaamheid / niemand die op bezoek komt (34%)

'Afhankelijk van anderen zijn, alles moeten vragen en zelf geen simpele dingen als boodschappen meer kunnen doen.'

'Als je bovenkamer het begeeft dan is doorleven wat mij betreft zinloos.'

'Alleen overblijven, zonder geld, zonder zelfstandigheid, verschrikkelijk! Ik ben een mensenmens en hoewel ik het soms heerlijk vind om alleen te zijn, is eenzaamheid echt de hel voor mij, dan ben ik liever dood.'

Wonen op je 100e

Helpt kan in huidige woning blijven

De volgende vragen zijn alleen gesteld aan panelleden vanaf 45 jaar, N = 22.565

Zou je tot je 100e in je huidige woning kunnen verblijven (eventueel met kleine aanpassingen?)

Ja, dat denk ik wel: 55%

Nee, dat denk ik niet: 39%

Weet niet / geen mening: 6%

Denk je wel eens na over waar je, als je op latere leeftijd hulpbehoevender wordt, zou willen wonen?

Ik denk daar redelijk tot veel over na: 43%

Ik denk daar weinig tot niet over na: 55%

Weet niet / geen mening: 2%

Waar denk je nu vooral over na?

'Gelijkvloers wonen'

'Alle huur is te hoog, hoe ga ik dat betalen?'

'Onderhoud van huis en tuin'

Wonen op je 100e

Aanleunwoning beste woonvorm

Welke van onderstaande woonvormen vind jij acceptabel om op latere leeftijd te wonen, als je hulpbehoevender bent?

	Wel acceptabel	Niet acceptabel	Weet niet / geen mening
Aanleunwoning (zelfstandige woning waarbij je gebruik maakt van de diensten van een verpleeg- of verzorgingshuis)	91%	5%	4%
Woongemeenschap met bekenden (groepswonen, waarbij je privé ruimtes hebt en gedeelde ruimtes)	69%	21%	10%
Woongemeenschap met onbekenden (groepswonen, waarbij je privé ruimtes hebt en gedeelde ruimtes)	44%	40%	16%
Zorgappartement (verzorgingshuis)	56%	30%	14%
Verpleeghuis	25%	58%	17%
In huis (of bijgebouw) bij uw kind	26%	54%	20%
In huis (of bijgebouw) bij bekende	19%	64%	17%

Wat kinderen willen doen voor ouder(s)

Huishoudelijke taken zijn acceptabel

De volgende vragen zijn gesteld aan deelnemers die een vader/moeder hebben, N = 7.205.

Stel dat je vader/moeder op latere leeftijd hulpbehoevender wordt: Zou jij overwegen te verhuizen zodat je dichterbij je vader/moeder komt te wonen als ze ouder en hulpbehoevender worden?

Ja, dat zou ik overwegen: 46%
Nee, dat zou ik niet overwegen: 32%
Weet niet / geen mening: 22%

Zou je overwegen je ouders de volgende hulp te geven, als ze hulpbehoevend worden?

	Ja, dat zou ik overwegen	Nee, dat zou ik niet overwegen	Weet niet / geen mening
Lichte, huishoudelijke taken (bv. huishouden, de was doen)	79%	14%	7%
Lichamelijke zorg (bv. toiletbezoek, aankleden, douchen)	35%	48%	17%

Zou jij overwegen je vader/moeder in huis (of bijgebouw) te nemen?

Ja, dat zou ik overwegen: 40%
Nee, dat zou ik niet overwegen: 47%
Weet niet / geen mening: 13%

Wat kind(eren) willen doen voor ouder(s)

Wel aandacht, geen zorg

Stel dat je vader/moeder op latere leeftijd hulpbehoevender wordt. Vind jij het jouw verantwoordelijkheid om als kind voor ze te zorgen? Waar ligt wat jou betreft de grens wat betreft hulp/zorg geven?

'Afhankelijk van wat er aan de hand is. 24-Uurs zorg moet je niet doen vind ik. Het slokt je op en heeft niet zo'n positief effect op je relatie met je partner. Mijn verantwoordelijkheid is om de juiste zorg te regelen, er op toe te zien dat dat ook goed gaat. En vanzelfsprekend aandacht geven aan je ouders en geregeld samen dingen doen die je ouders graag willen.'

'24 uren-verzorging vind ik geen taak van de kinderen, wel boodschappen doen, uitstapjes maken en licht huishoudelijk werk.'

'Als kind behoor je je ouders te ondersteunen in het helpen zoeken naar oplossingen voor eventuele problemen. Het is echter niet je taak om dat probleem zelf op te lossen.'

'Aandacht geven. Zorg is voor professionals. En dat moet de overheid betalen.'

Wat ouders verwachten van hun kind(eren)

Niet bij kinderen in huis wonen

De volgende vragen zijn gesteld aan deelnemers die een kind/kinderen hebben, N = 19.765.

Stel dat je op latere leeftijd hulpbehoevender wordt: Zou jij willen dat één of meer van je eigen kind(eren) op vaste basis de volgende hulp aan je zou(den) verlenen?

	Ja, dat zou ik overwegen	Nee, dat zou ik niet overwegen	Weet niet / geen mening
Lichte, huishoudelijke taken (bv. huishouden, de was doen)	56%	33%	11%
Lichamelijke zorg (bv. toiletbezoek, aankleden, douchen)	12%	76%	11%

Stel dat je op latere leeftijd hulpbehoevender wordt, en één van je kinderen stelt voor om bij hem/haar in huis (of bijgebouw) te komen wonen. Zou je dat overwegen?

Ja, dat zou ik overwegen: 46%
Nee, dat zou ik niet overwegen: 42%
Weet niet / geen mening: 12%

Wat ouders verwachten van hun kind(eren)

Wel hulp, geen zorg

Stel dat jij op latere leeftijd hulpbehoevender wordt. Vind jij het de verantwoordelijkheid van je kind(eren) om voor je te zorgen? Wat verwacht je wel en niet van ze, waar ligt wat jou betreft de grens?

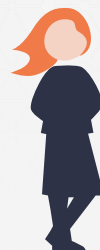
'Ik hoop dat ze mij later willen helpen en met plezier op bezoek komen, maar lichamelijke verzorging vind ik niet acceptabel. Daar ligt voor mij de grens.'

'Ik hoop dat ze voor een deel zorg op zich willen nemen, zal dat nooit opeisen.'

'Absoluut geen zorg. Als ik het niet meer weet en hulp nodig heb, dan hoop ik dat ze die organiseren (mij in een tehuis plaatsen bv.). Wat extra bezoek, wat hulp in praktische zaken. Ik wil zeker niet dat hun leven grotendeels bepaald wordt door de zorg die ik dan nodig heb.'

'Als het binnen de perken blijft, vind ik het zeer redelijk als mijn kinderen bijspringen.'

'Aandacht is belangrijk. Volledige zorg is onmogelijk. Hun privacy en vrijheid van leven en beleven moet ook gegarandeerd worden. Een grote last zijn, dat zou ik niet willen.'

Sociaal netwerk

Sociaal netwerk is te klein

Hoe vaak voel jij je eenzaam?

(Bijna) nooit:	54%
Soms / af en toe:	31%
Regelmatig:	9%
Heel vaak:	5%
Weet niet / geen mening:	1%

Ondervraagde jongeren (18-35) voelen zich eenzamer dan 65-plussers.

We stellen je nu een aantal vragen over verschillende kanten van ouder worden. We begrijpen dat dit lastig is, maar we hopen dat je een zo goed mogelijke inschatting wilt geven.

Denk jij dat je sociale netwerk groot genoeg is om als 100-jarige niet te vereenzamen?

Ja, dat denk ik wel:	26%
Nee, dat denk ik niet:	57%
Weet niet / geen mening:	17%

Denk jij dat je sociale- of familienetwerk groot genoeg is om als 100-jarige voldoende hulp (mantelzorg) te ontvangen?

Ja, dat denk ik wel:	18%
Nee, dat denk ik niet:	63%
Weet niet / geen mening:	18%

De volgende vraag is alleen gesteld aan mensen die een partner hebben, N = 18.188

Stel dat je 100 jaar wordt: denk je tot je 100e op een prettige manier kan samenleven met je huidige partner?

Ja, dat denk ik wel:	76%
Nee, dat denk ik niet:	14%
Weet niet / geen mening:	10%

Hoe ziet je leven er als 100-jarige uit?

Een pil voor als we levensmoe zijn

Er is het afgelopen jaar een discussie geweest over hulp bij zelfdoding en de rol van die de overheid en artsen daarbij hebben.

De volgende vraag gaat over een dergelijk middel die mensen kunnen gebruiken als ze op leeftijd zijn en levensmoe.

Als iedereen steeds ouder wordt: vind jij dat er dan een middel moet komen waarmee oudere mensen zelf uit het leven kunnen stappen als ze levensmoe zijn?

Ja:	74%
Nee:	17%
Weet niet / geen mening:	9%

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek, gehouden van 20 tot en met 24 juli, deden 25.0715 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Lisette van Vliet: lisette.van.vliet@eenvandaag.nl

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

De resultaten van het EenVandaag Opiniepanel worden gepresenteerd door Gijs Rademaker en Joyce Boverhuis in EenVandaag (ma-za 18:15 uur, NPO1)

